

LES AIGÜES DE BESCANÓ

La polèmica creixent sobre la qualitat de les aigües, ha trovat ressó a Bescanó en relació amb les aigües dels nostres pous sobre les que s'han fet anàlisi oficials i oficinosos, resultant en molts casos que es recomanava no es consumissin directament sinó amb un tractament previ.

Amb la intenció d'aportar elements de judici que aclarin els fets, hem redactat el present informe.

L' AIGUA I ELS MICROBIS

Totes les aigües, pràcticament, són portadores de microorganismes. Tot i que a les aigües netes no es donen les condicions adequades per viure i desenvolupar-se, aquests microbis poden estar a les aigües en forma latent, sense morir-se, i desenvolupar-se quan troben les condicions adequades.

Aquests microbis, en general ens són beneficiosos i fins i tot imprescindibles. Només en uns pocs casos alguns tipus de microorganismes en poden resultar perjudicials: Són els microbis patògens, que poden provocar des de petits trastorns com pot ser una diarrea

fins a malalties importants com el tifus i el còlera.

En general, els microbis patògens són molt difícils de localitzar en l'aigua, donat que són molt escassos i que les tècniques usades per a la seva detecció són llargues i complicades.

COM ES FIXA EL CRITERI DE POTABILITAT

Donat que els microbis que ens poden produir malalties, provenen del contacte directe amb persones, altres animals de sang calenta, o els seus residus, els controls de potabilitat s'orienten a detectar altres microbis, no patògens, que indiquen si aquella aigua ha rebut residus humans o animals. En tots aquests residus, hi ha una extraordinària abundància de microbis comuns, que tenen una vida curta en l'aigua i són fàcils de detectar amb proves de laboratori. La seva presència, per tant, en una mostra d'aigua, indicarà contaminació recent i farà l'aigua sospitosa de tenir microorganismes patògens.

Així, quan es diu que una aigua és bacteriològicament no potable, no vol dir-se que ens farà mal — de fet la majoria de vegades no ens en fa, i sobretot als adults — sinó que hi ha la possibilitat de que sigui portadora de malalties, o simplement que sigui provocadora de desequilibris orgànics per l'entrada massiva de microorganismes en el nostre cos.

Resumint, l'aigua bacteriològicament no potable, en definitiva, és aigua que ha tingut contacte amb aigües residuals, domèstiques, de granges, etc. i no pot ser beguda amb garantia.

POTABILITZACIÓ DE L' AIGUA

La tècnica més senzilla es basa en aconseguir que les condicions de l'aigua impedeixin la vida dels microbis patògens. La forma més usual d'aconseguir-ho és la **cloració**. El Clor és un gas soluble en aigua, que a petites concentracions és mortal per als microbis i innocu (no fa mal) a les persones, tot i que darrerament s'ha especulat sobre els possibles efectes a llarg termini.

La **cloració** es pot realitzar dosificant el gas directament a l'aigua de

subministre, o afegint productes que alliberen clor, com el lleixiu (lejía) en dosi també adequada, que convé calcular per a cada cas concret. Per tenir-ne una idea, Sanitat aconsella que per cada 1.000 litres (1 metre cúbic) d'aigua d'un dipòsit. s'hi han d'afegir uns 17 centímetres cúbics de lleixiu (lejía) comercial. Per a poguer dosificar-ho bé hem de saber la capacitat del nostre dipòsit i la quantitat diària que se'n consumeix.

Un cop establerta la dosi, el control es pot fer rutinàriament amb els reactius i comparadors que es venen per controlar el clor de les piscines.

Si no es disposa d'un sistema adequat de cloració, es pot potabilitzar l'aigua per ebullició. Aquest sistema, lògicament més car i engorros, només s'aplica a petites quantitats d'aigua com les que han d'entrar en la dieta dels nadons, o en casos d'emergència. Val a dir que l'aigua clorada o bullida és molt més segura que l'aigua envasada, que en molts casos presenta una potabilitat molt dubtosa malgrat el seu bon aspecte i sabor.

Voldria aclarir aquí que si un aigua porta algun microbi patògen, no solament pot transmetre's una enfeimeta al beure-la, sinó que ens podem contagiar al rentar-nos (les mans, les dents,...) o bé al rentar les verdures, els plats... A més a més, si hi ha nens petits no podem assegurar que no beuen aigua en cap moment. D'aquí ve l'obligatorietat de clorar

tots els pous, tant si aquesta aigua ens serveix de beguda com si no.

En molts casos convé fer una desinfecció de les tuberies i dipòsits que poden estar bruts en racons als que no hi arriba el clor, i són focus de contaminació constant. Això s'ha de fer posant gran quantitat de lleixiu a l'aigua tancant tot el circuit i deixant-ho estar 24 hores. Aquesta aigua s'ha de llençar perquè té massa color per a poder ser beguda. A continuació, el circuit s'esbandeix passant-hi aigua i ja es pot fer servir

EL PROBLEMA DELS POUS PARTICULARS

Una estructura d'abastaments